

Husztai Péter

A pillanat

Goethe: Faust

*„... a pillanathoz esedezve szólnék
oly szép vagy, ó ne szállj tovább!
Ne mossa el, megannyi millió év
halandó életem nyomát.”*

(Kálnoki László fordítása)

Faust fohászkodik a pillanathoz, a megismételhetetlenhez, hogy ne röppenjen el. De a pillanat, pillanat. Elröppen! Ez benne az izgalmas. A félelmetes. A veszélyes és gyönyörű.

Ha visszagondolok színész-életemre, pillanatok maradtak meg számomra is szerep-embereim sorsából. Akinek életet adtam, akiktől élményeket kaptam. Sorsdöntő pillanatok. Elhatározók, szakítók, végzetesek. Pillanat, amelyben fellobban a szerelem, pillanat, amelyben elhatározzatik a gyilkosság.

A fotón megragadott pillanatot Othello és Jágó tragédiájában ilyen végzetesnek érzem. Nagyon szeretem. Ezért választottam a Királyok az alagútban című esszé-kötetem fedőlapjára is. Mert valami fontosat érzek benne a színház pillanatmegtartó szerepéről. Egy lendületes pasas látható a fotón, kendővel a kezében, feltehetően egy különleges tulajdonságokkal bíró csipkés keszkenővel. Boldogan, átszellemülten, érezhetően a nagy ötlelet megszületésének mámorában. A döntő pillanatban. A kendő Othello szerelmes ajándéka Desdemónának. Most Jágó kezébe került, mint végzetes bizonyíték. A megcsalás, a féltékenység szimbóluma. Ez a kendő végül szörnyű tragédiához vezet. És még valami: a pasas arca. Féktelen elszántságot áraszt. A nagy felfedezés boldogságát. Talán éppen ebben a pillanatban indul el valami megállíthatatlan. De ebben a pillanatban még jóra is fordulhatna a történet. Csakhogy már dolgozik a gyűlölet, már kezd hatni a mérge, amely elpusztítja Othellót, Desdemonát, Cassiót, Emiliát, Rodrigót, amely szétrohasztja a barátságot, megöli a szerelmet.

A fotókban ezt a döntő pillanatot szeretem. Bármilyen furcsa, talán ezért élvezem ritkán a színházi fotókat. Mert gyakran csupán emlékéző fényképek. Azt hiszem, néhány fotóban össze tudnám foglalni eddigi pályámat. Ez látszólag kevés. Pedig, ha Faust egyetlen és végül el sem ért boldog pillanatához mérem, rengeteg.

Ikládi László felvétele